

Bruxelles, 16. lipnja 2020.
(OR. en)

8868/20

COTER 42
CT 42
COPS 192
RELEX 452

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	8742/20 + COR 1
Predmet:	Zaključci Vijeća o vanjskom djelovanju EU-a u vezi sa sprečavanjem i borbom protiv terorizma i nasilnog ekstremizma

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o vanjskom djelovanju EU-a u vezi sa sprečavanjem i borbom protiv terorizma i nasilnog ekstremizma, odobreni pisanim postupkom 15. lipnja 2020.

Zaključci Vijeća o vanjskom djelovanju EU-a u vezi sa sprečavanjem i borbom protiv terorizma i nasilnog ekstremizma

Uvod

1. Vijeće ponovno ističe svoju nepokolebljivu predanost zaštiti građana i građanki EU-a od terorizma i nasilnog ekstremizma u svim oblicima i neovisno o tome otkuda izvire. Pritom je i dalje predano nastavku pružanja potpore pojačanom vanjskom djelovanju EU-a u području borbe protiv terorizma te sprečavanju i suzbijanju radikalizacije koja dovodi do nasilnog ekstremizma i terorizma. Budući da se prijetnje koje proizlaze iz međunarodnog terorizma neprestano mijenjaju, Vijeće je odlučilo ažurirati svoje prethodne zaključke o vanjskom djelovanju EU-a za suzbijanje i sprečavanje terorizma i radikalizacije koja dovodi do nasilnog ekstremizma i terorizma.
2. Ovim se zaključcima dopunjuju i proširuju zaključci Vijeća o vanjskom djelovanju u borbi protiv terorizma od 9. veljače 2015. i 19. lipnja 2017. Ta tri skupa zaključaka zajedno čine okosnicu budućeg EU-ova angažmana, u skladu sa strategijom EU-a za borbu protiv terorizma iz 2005., Europskim programom sigurnosti i Globalnom strategijom EU-a iz 2016., u kojoj se podsjeća da sigurnost kod kuće ovisi o miru i stabilnosti izvan granica EU-a.
3. Uz šire diplomatske, razvojne, sigurnosne i humanitarne napore, koji imaju stabilizacijsku ulogu u susjedstvu EU-a i šire, vanjsko djelovanje EU-a i država članica ključan je instrument za promicanje interesa i vrijednosti EU-a na globalnoj razini te za zaštitu načina života njegovih građana i građanki kako je definirano u Strateškom programu Europskog vijeća za razdoblje 2019. – 2024.

4. Nadovezujući se na napredak postignut u poboljšanju, integraciji i uvođenju europskih financijskih i diplomatskih instrumenata, produbljivanju suradnje između država članica i EU-ovih institucija i agencija te jačanju suradnje s ključnim međunarodnim partnerima, Vijeće poziva na daljnje jačanje vanjskog angažmana i djelovanja EU-a u vezi s borbom protiv terorizma u prioritetnim geografskim i tematskim područjima navedenima u nastavku. U ovim se zaključcima ističu prijetnje koje proizlaze iz terorizma, naglašavaju geografska područja u koja bi EU trebao ulagati, određuju prioritetna područja za djelovanje i ističe važnost pojačane međunarodne suradnje.

Rastuća teroristička prijetnja

5. Vijeće uviđa da se terorizam i dalje razvija te da se EU i njegove države članice trebaju tome prilagoditi. Prijetnja koju predstavljaju Daiš i Al Qaida te njihovi saveznici i dalje je visoka. Unatoč tome što su područja u Siriji i Iraku uspješno oslobođena od njegove kontrole, Daiš je i dalje prisutan u objema zemljama te bi mogao iskoristiti pogoršanje sigurnosne situacije u regiji za dobivanje novog zamaha. Stoga je potrebna odlučna mobilizacija međunarodne zajednice. I Daiš i Al Qaida razmatraju i primjenjuju različite strategije u želji da zadrže svoj utjecaj, prošire svoje aktivnosti i šire svoju nasilnu ekstremističku islamističku ideologiju na globalnoj razini u različitim oblicima putem lokalnih i regionalnih ogranaka diljem svijeta. U tom se pogledu sve više oslanjaju na internetske platforme, koje su postale još važnije za širenje terorističke propagande, u cilju poticanja, vođenja i usmjeravanja napada te promicanja radikalizacije koja dovodi do nasilnog ekstremizma i terorizma. Vijeće stoga poziva na rješavanje pitanja temeljnih uzroka koji su doveli do uspona Daiša i Al Qaide.
6. Vijeće prima na znanje zabrinjavajuću činjenicu da terorizam nastavlja napredovati u regiji Bliskog istoka i sjeverne Afrike, u Sahelu / zapadnoj Africi i u regiji jezera Čad. Terorizam se istom žestinom nastavlja na Rogu Afrike: al-Shabaab postaje sve jači, Daiš je i dalje prisutan, a terorističke skupine napreduju dublje u unutrašnjost i južni dio kontinenta. Izazovi povezani s terorizmom i radikalizacijom koja dovodi do terorizma vjerojatno će i dalje biti uzrok napetosti u srednjoj Aziji, a osobito je izgledno da će Afganistan i dalje biti pogođen nestabilnošću i terorizmom unatoč mirovnim naporima koji su u tijeku. Teroristički napadi prisutni su u južnoj Aziji, a terorističke skupine nastoje steći uporište u jugoistočnoj Aziji i na zapadnom Balkanu.

7. Istodobno je potrebno daljnje odlučno djelovanje u pogledu drugih ključnih izazova kao što su privođenje stranih terorističkih boraca pravdi i sprečavanje njihova kretanja, osobito neopaženog prelaska granica EU-a, rješavanje pitanja porasta domaće radikalizacije i predviđanje trajne prijetnje koju predstavljaju terorističke ćelije „spavača” i pojedinci koji djeluju samostalno, odgovarajuće praćenje pojedinaca puštenih na slobodu nakon odsluženja kazni povezanih s terorizmom, prilagodba novim pojavama u području pranja novca i financiranja terorizma, smanjenje zlouporabe brzog tehnološkog razvoja, suzbijanje novih i hibridnih prijetnji zrakoplovstvu, kritičnoj infrastrukturi i javnim prostorima te rješavanje problema širenja nasilne ekstremističke islamističke ideologije i pojave politički motiviranog nasilnog ekstremizma i terorizma, posebno s obzirom na sve veći broj terorističkih napada krajnje desnice.
8. Nadalje, s obzirom na to da posljedice pandemije bolesti COVID-19 predstavljaju dosad neviđen izazov s dalekosežnim učincima koji će biti u potpunosti vidljivi tek dugoročno, potrebno je uložiti posebne napore kako bi se procijenio njihov mogući utjecaj na terorističke aktivnosti i sprečavanje i suzbijanje terorizma te kako bi se utvrdilo moguće ciljano djelovanje EU-a.
9. Vijeće prije svega poziva na posebno djelovanje u sljedećim geografskim i tematskim područjima kako bi se nadopunili i pojačali sveukupni naponi EU-a u borbi protiv terorizma te uspostavila bolja sinergija među njima.

Jačanje suradnje s ključnim trećim zemljama/regijama

10. Vijeće prima na znanje da EU sudjeluje u nizu političkih dijaloga o borbi protiv terorizma s prioritetnim partnerskim zemljama i regijama, čime je omogućeno donošenje posebnih akcijskih planova i programa suradnje. Uvažava važnu ulogu koju u tome ima mreža stručnjaka EU-a za borbu protiv terorizma i sigurnost te potrebu da se ta mreža dodatno ojača.
11. Vijeće ističe kako je potrebno da najveći naglasak i dalje bude na najbližem susjedstvu, koje je neodvojivo povezano s unutarnjom sigurnošću EU-a. Stoga bi posebnu pozornost trebalo posvetiti strukturiranoj suradnji u borbi protiv terorizma i sprečavanju ili suzbijanju nasilnog ekstremizma sa zemljama i regijama iz kojih potječu najizravnije prijetnje europskoj sigurnosti i kojima je najpotrebnija pomoć.

12. Vijeće poziva EU da unaprijedi suradnju s partnerima sa zapadnog Balkana u skladu s Izjavom iz Sofije od 17. svibnja 2018., Zagrebačkom izjavom od 6. svibnja 2020. i zajedničkim akcijskim planom EU-a i zapadnog Balkana o borbi protiv terorizma. Usto poziva EU da provede i prema potrebi prilagodi postojeća partnerstva za borbu protiv terorizma te produbi suradnju u borbi protiv terorizma, među ostalim s drugim relevantnim partnerskim zemljama u sjevernoj Africi i na Bliskom istoku (MENA), da nastavi s redovitim ciljanim i unaprijeđenim dijalozima o sigurnosti i borbi protiv terorizma s tim partnerima te pomogne u rješavanju temeljnih problema koji su doveli do uspona Daiša.
13. S obzirom na sve veću prijetnju i rizik od širenja zaraze u obalnim zapadnoafričkim zemljama, EU bi trebao nastaviti jačati svoju prisutnost u Sahelu i, općenitije, pristupiti rješavanju sve intenzivnijeg dinamičnog širenja terorizma na tom kontinentu, primjerice na Rogu Afrike i u drugim afričkim zemljama gdje su terorističke aktivnosti u porastu. Zbog stanja globalnih prijetnji EU bi ujedno trebao biti otvoren za angažman i dijalog u pogledu borbe protiv terorizma sa zemljama iz drugih regija koje su strateški važne za europsku sigurnost, kao što su srednja, južna i jugoistočna Azija.
14. Vijeće je čvrsto uvjereno da bi sprečavanje radikalizacije koja dovodi do nasilnog ekstremizma i terorizma trebalo, prema potrebi, uključiti u izradu programa razvojne pomoći, kao i strategije za pojedine zemlje te regionalne strategije.

Jačanje odgovora EU-a u ključnim međusektorskim pitanjima

a) Međunarodno pravo, ljudska prava i vladavina prava

15. Podsjećajući na svoje zaključke o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava od 17. veljače 2020., Vijeće naglašava da se sve mjere za borbu protiv terorizma moraju provoditi u potpunosti u skladu s temeljnim vrijednostima EU-a, uključujući vladavinu prava, te u potpunosti u skladu s međunarodnim pravom, osobito međunarodnim pravom o ljudskim pravima, humanitarnim pravom i međunarodnim pravom o izbjeglicama.
- U tu će svrhu EU nastaviti proaktivno podupirati i promicati ljudska prava i načela međunarodnog prava u svim aspektima globalnih napora u borbi protiv terorizma i u svim svojim strateškim partnerstvima, među ostalim u redovitim preispitivanjima Globalne strategije UN-a za borbu protiv terorizma.

b) Strani teroristički borci

16. Vijeće uviđa da će tijekom sljedećih godina strani teroristički borci i dalje predstavljati velik zajednički sigurnosni izazov. Vijeće ujedno pozdravlja napredak ostvaren u skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a 2178 (2014) i 2396 (2017) te podsjeća na krajnje ciljeve sprečavanja putovanja u svrhu terorizma i osiguravanja odgovornosti za sve počinjene zločine, uz potpuno poštovanje ljudskih prava te primjenjivog međunarodnog prava i prava EU-a. Ključan dio tih nastojanja činit će pojačana i pravodobna suradnja te razmjena informacija među državama članicama te s Obavještajnim i situacijskim centrom EU-a, Europolom, Eurojustom i Interpolom, prema potrebi i u skladu s njihovim odgovarajućim mandatima, kao i s partnerskim zemljama, u skladu s primjenjivim pravnim okvirom i uključujući jačanje kapaciteta tih zemalja da pune Interpolove baze podataka i upotrebljavaju ih u svrhu sprečavanja putovanja i kaznenog progona. EU je spreman dodatno pomoći prioritetnim partnerskim zemljama, koje su najviše pogođene pojavom boraca povratnikâ, kako bi im se pomoglo da privedu počinitelje pravdi, riješe pitanje radikalizacije koja dovodi do nasilnog ekstremizma i terorizma u zatvorima te kako bi se poduprle aktivnosti rehabilitacije i reintegracije, među ostalim članova obitelji, te specijalizirane službe za povratak djece.

c) Kaznenopravni pristup terorizmu, informacije s bojišta i elektronički dokazi

17. Vijeće naglašava važnost kaznenopravnog pristupa terorizmu i potrebu za jačanjem kaznenopravnog sustava usklađenog s ljudskim pravima diljem svijeta, uključujući sigurnosne službe, istrage i kazneni progon, u skladu s relevantnim međunarodnim pravom, među ostalim međunarodnim pravom o ljudskim pravima, međunarodnim pravom o izbjeglicama i međunarodnim humanitarnim pravom. U tom pogledu i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom EU-a, kad god je to moguće, trebalo bi uložiti napore kako bi se nadležnim i pravosudnim tijelima država članica stavile na raspolaganje informacije s bojišta kako bi ih ta tijela mogla iskoristiti u svrhu osiguravanja učinkovitog nadzora državnih granica i podupiranja učinkovitog kaznenog progona počinitelja terorističkih djela.

Pored važne bilateralne suradnje s ključnim strateškim partnerima, prema potrebi i uz poštovanje institucijskog okvira EU-a, mogla bi se uspostaviti daljnja suradnja i koordinacija s drugim relevantnim međunarodnim partnerima. Vijeće nadalje ističe da je potrebno poboljšati očuvanje i prijenos elektroničkih dokaza tijekom prekograničnih kaznenih istraga i kaznenih progona povezanih s terorističkim slučajevima. Svako djelovanje u vezi s time mora biti u skladu s načelima slobodnog, otvorenog i sigurnog interneta a da se pritom u pitanje ne dovode ljudska prava i temeljne slobode, uključujući slobodu izražavanja, ili zaštita osobnih podataka.

d) Financiranje terorizma

18. Vijeće prima na znanje Zaključke o strateškim prioritetima za sprječavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma usvojene 5. prosinca 2019. te dodatno naglašava ključnu važnost daljnje snažne međunarodne predanosti zaustavljanju izvora financiranja terorizma.
- Pozdravlja usvajanje RVSUN-a 2462 (2019) o sprečavanju i suzbijanju financiranja terorizma, što predstavlja velik korak prema uspostavi sveobuhvatnog međunarodnog okvira u tom području. Vijeće ponovno potvrđuje svoju punu potporu radu Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF) u vezi s razvojem standarda i promicanjem učinkovite provedbe pravnih, regulatornih i operativnih mjera.
- Vijeće je i dalje predano podupiranju aktivnosti usmjerenih na poboljšanje i jačanje razmjene informacija te pružanje potpore prioritetnim partnerskim zemljama kako bi se povećali njihovi kapaciteti za usklađivanje s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, preporukama FATF-a, relevantnim zakonodavstvom EU-a i pariškim programom usvojenim tijekom prve konferencije pod nazivom „No Money for Terror” održane 25. i 26. travnja 2018. Vijeće naglašava važnost jačanja kapaciteta zemalja za zapljenu imovine teroristâ. Vijeće prepoznaje da postoje izazovi u području sprečavanja i borbe protiv financiranja terorizma, kao što su iskorištavanje formalnih i neformalnih prijenosa novca ili vrijednosti, uključujući doznake, novi oblici plaćanja poput elektroničkog novca, što obuhvaća kriptotehnologije i tehnologije lanca blokova te financiranje terorizma putem trgovanja drogom i vatrenim oružjem prokrijumčarenima iz područja sukoba.
- Nadalje, imajući na umu da terorističke skupine ostvaruju prihode nezakonitim trgovanjem kulturnim dobrima, što uključuje dobra stečena krađom i pljačkom na arheološkim nalazištima u područjima sukoba, te istodobno uzimajući u obzir iskustva stečena u EU-ovim operacijama i misijama, Vijeće poziva EU da razmotri kako da dodatno pomogne pogođenim zemljama da zaštite svoju kulturnu baštinu, među ostalim primjenom relevantnih alata i mjera Interpola, Svjetske carinske organizacije, UNESCO-a i FATF-a.

e) Islamistički i politički motiviran nasilni ekstremizam i terorizam

19. Vijeće ponovno izražava svoju osudu terorizma u svim oblicima i pojavama te ga smatra neopravdanim bez obzira na bilo kakve političke, filozofske, ideološke, rasne, etničke, vjerske ili bilo koje druge razloge na koje se može pozvati kako bi ga se opravdalo. Vijeće poziva na stavljanje još jačeg fokusa na nasilnu ekstremističku islamističku ideologiju. Prijetnja koju predstavlja politički motiviran nasilni ekstremizam i terorizam, uključujući prijetnju koja dopire od krajnje desnice i krajnje ljevice, raste i postupno se širi preko granica, posebice putem interneta. Stoga Vijeće u tom pogledu poziva na pojačanu suradnju s relevantnim partnerima. Ona podrazumijeva dijalog s relevantnim trećim zemljama i globalnim tehnološkim poduzećima o načinima učinkovite borbe protiv nasilne ekstremističke propagande na internetu, među ostalim govora mržnje, uz potpuno poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda. U tom su smislu demokracija, vladavina prava i dobro upravljanje ključni za poticanje pozitivnog diskursa te učinkovitih i nenasilnih sredstava za otklanjanje raznih političkih, društvenih i drugih razloga za nezadovoljstvo. Zainteresirane partnere iz EU-a i izvan njega trebalo bi pozvati da od početka sudjeluju u tim naporima.

f) Zloupotreba interneta u terorističke svrhe

20. Vijeće potvrđuje da je borba protiv zloupotrebe interneta u terorističke svrhe ključna u borbi protiv terorističke i nasilne ekstremističke propagande. U skladu s time ponovno potvrđuje hitnu potrebu za europskom regulativom čiji je cilj sprečavanje širenja nezakonitih terorističkih sadržaja na internetu. Također naglašava potrebu za višedioničkim pristupom, u kojem industrija surađuje s vladama EU-a i partnerskih zemalja te s akademskom zajednicom i civilnim društvom u sprečavanju i suzbijanju terorizma.

Vijeće poziva tehnološku industriju da preuzme veću odgovornost za suzbijanje terorističke propagande i radikalizacije koja dovodi do nasilnog ekstremizma i terorizma te da se proaktivno bavi sprečavanjem, otkrivanjem i uklanjanjem nezakonitih sadržaja na internetu, uz istodobnu zaštitu ljudskih prava, kao i da preuzme veću odgovornost za suzbijanje aktivnosti novačenja i planiranja na svojim platformama, a ujedno bi trebala javnosti i vladama omogućiti transparentniji uvid u napore koje ulaže u tu svrhu.

U tom su pogledu dugotrajna suradnja država članica EU-a s industrijom putem internetskog foruma EU-a i recentnije globalno djelovanje na temelju poziva iz Christchurcha na uklanjanje terorističkih i nasilnih ekstremističkih sadržaja na internetu inicijative koje su rezultirale konkretnim napretkom i dobro su polazište za daljnji angažman. Vijeće poziva sve države koje to još nisu učinile da podrže tu inicijativu.

Vijeće također poziva na razmatranje načina na koji se strateška komunikacija može iskoristiti za jačanje napora EU-a na sprečavanju terorizma i nasilnog ekstremizma te kako se njome može doprinijeti nacionalnim i regionalnim naporima u borbi protiv terorizma te suzbijanju radikalizacije i novačenja kojima se podupiru ekstremističke skupine.

g) Nove tehnologije

21. Vijeće prepoznaje da se nova tehnološka dostignuća kao što su umjetna inteligencija, sustavi bespilotnog zrakoplova (bespilotne letjelice), robotika, sintetičke biotehnologije, kriptotehnologije, 3D tisak itd. mogu zloupotrijebiti u nezakonite svrhe, među ostalim one terorističke i nasilne. Vijeće poziva na izgradnju kapaciteta i razmjenu s partnerskim zemljama kako bi se maksimalno povećale prednosti novih tehnologija za sigurnosne usluge i onemogućilo teroriste da zloupotrebljavaju te nove tehnologije.

Neophodan je višedionički pristup i bliska suradnja s vladama, civilnim društvom, akademskom zajednicom i privatnim sektorom, kao i s relevantnim međunarodnim organizacijama. Osim toga, Vijeće potiče kontinuiranu potporu EU-a jačanju kapaciteta partnerskih zemalja za uklanjanje rizika od zlouporabe kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih materijala u terorističke svrhe.

h) Žrtve terorizma

22. Vijeće ističe potrebu za posvećivanjem posebne pozornosti žrtvama u borbi protiv terorizma i potrebu da se osigura zaštita i promicanje njihovih prava na temelju četiriju ključnih stupova: sjećanja, dostojanstva, pravde i istine. EU bi trebao podupirati mjere za izgradnju kapaciteta za prioritetne partnerske zemlje u području potpore žrtvama terorizma. Žrtve mogu imati ključnu ulogu u sprečavanju terorizma i nasilnog ekstremizma. One mogu delegitimizirati terorizam i biti važan glas u borbi protiv terorističke propagande i osiguravanju odgovornosti za zločine počinjene protiv njih. Nadalje, Vijeće podupire projekte pod vodstvom UN-a kojima se nastoji ojačati kapacitete država članica UN-a za pomoć žrtvama terorizma te smatra da bi multilateralne napore u tom području trebalo pojačati i odraziti u globalnoj strategiji UN-a za borbu protiv terorizma.

i) Sprečavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma i radikalizacije

23. Za suzbijanje terorističke prijetnje ključno je baviti se temeljnim uzrocima koji pogoduju razvoju terorizma i nasilnog ekstremizma te ograničiti mogućnosti terorističkih organizacija da novače nove pristasa. Rješavanje pitanja tih temeljnih uzroka zahtijeva sveobuhvatan pristup na razini cijelog društva, uključujući dosljedan pristup ranjivom stanovništvu. Bliska suradnja s mladima, djecom, ženama, civilnim društvom, borcima za ljudska prava i žrtvama terorizma i dalje je ključ uspjeha. Uključivanje organizacija civilnog društva u borbu protiv terorizma i sprečavanje nasilnog ekstremizma i dalje je od iznimne važnosti za uspješan pristup. Također je važno nastaviti rješavati problem širenja nasilnog ekstremističkog diskursa i dodatno promicati međuvjerski i međukulturni dijalog.

Vijeće poziva na pojačanu suradnju s prioritetnim partnerskim zemljama, među ostalim na multilateralnoj razini. Ponovno potvrđuje da postoji potreba da EU osigura izgradnju kapaciteta u prioritetnim zemljama i regijama, uzimajući u obzir različite i specifične kontekste te nacionalne i regionalne akcijske planove, da pomogne u prilagodbi te potpore njihovim zahtjevima u pogledu sprečavanja i suzbijanja nasilnog ekstremizma kao sastavni dio dijaloga o borbi protiv terorizma s trećim zemljama, u skladu s relevantnim zaključcima Vijeća od 6. lipnja 2019.

j) Pristup kojim se uzima u obzir rodna perspektiva i osnaživanje žena

24. Vijeće prepoznaje da žene kao strateški ciljevi terorističkih skupina mogu biti osobita meta i da im prijeti rizik da postanu žrtve, među ostalim putem seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja. Neke su žene također izložene riziku da postanu počinitelji i/ili pomagači terorizma i radikalizacije.

Za postizanje održivih rezultata potreban je rodno osjetljiv pristup suzbijanju terorizma i sprečavanju nasilnog ekstremizma, kojim se u obzir uzima raznolikost iskustava, kao i stalno promicanje aktivnog i smislenog sudjelovanja žena u naporima za sprečavanje i borbu protiv terorizma. Otpornost na terorističko novačenje jača se rješavanjem temeljnih uzroka terorizma i nasilnog ekstremizma, podupiranjem ravnopravnosti muškaraca i žena, obrazovanjem te političkim i gospodarskim osnaživanjem i poboljšanjem pristupa pravosuđu.

Vijeće nadalje potiče države članice da podrže istraživanja u tom području i uzmu u obzir njihove rezultate pri oblikovanju politika, mjera i pomoći partnerskim zemljama.

k) Naglasak na mladima

25. Neophodno je mladima pružiti prilike za jačanje otpornosti na radikalizaciju koja dovodi do nasilnog ekstremizma i terorizma. Potrebno je posvetiti dodatnu pozornost obrazovanju, strukovnom osposobljavanju, otvaranju radnih mjesta i uključivosti kako bi se mlade osnažilo da sami odlučuju o svojoj budućnosti. Programe za izgradnju mostova među mladima iz cijelog Sredozemlja trebalo bi dodatno ojačati, među ostalim proširenjem postojećih programa.

l) Režimi sankcija za borbu protiv terorizma

26. Vijeće ponovno potvrđuje važnost snažnih i učinkovitih režima sankcija u borbi protiv terorizma. Poštovanje temeljnih ljudskih prava i jamstva u vezi s pravom na zakonito postupanje ključni su za vjerodostojnost i učinkovitost mjera ograničavanja. EU je odlučan u namjeri da i dalje bude predvodnik u tom pogledu. Vijeće pozdravlja znatan doprinos Ureda pravobranitelja UN-a koji od svojeg osnutka osigurava pravednost i transparentnost režima sankcija protiv Daiša i Al Qaide.

m) Humanitarni prostor

27. Podsjećajući na svoje Zaključke o humanitarnoj pomoći i međunarodnom humanitarnom pravu od 25. studenoga 2019. te u skladu s RVSUN-om 2462 (2019), Vijeće prepoznaje potrebu da se uzme u obzir mogući učinak mjera za borbu protiv terorizma, uključujući sankcije, na humanitarno djelovanje. Vijeće poziva na izbjegavanje bilo kakvog potencijalnog negativnog učinka mjera za borbu protiv terorizma na isključivo humanitarne aktivnosti, uključujući medicinske aktivnosti, koje provode nepristrani humanitarni akteri uz potpuno poštovanje humanitarnih načela i međunarodnog humanitarnog prava. U tu svrhu Vijeće ponovno potvrđuje svoju trajnu predanost očuvanju humanitarnog prostora, među ostalim razvojem najboljih praksi i donošenjem odgovarajućih mjera ublažavanja.

n) Veze između organiziranog kriminala i terorizma

28. Vijeće prepoznaje važnost kontinuiranog praćenja i učinkovitog odgovora na prijetnju koja proizlazi iz veza između organiziranog kriminala i terorizma. Postoji potreba za jačanjem međunarodne suradnje, u skladu s primjenjivim pravnim okvirom, kako bi se poboljšalo razmjenu informacija i suradnju između tijela za borbu protiv terorizma, tijela kaznenog progona, pravosudnih tijela i tijela nadležnih za nadzor granica. To uključuje ublažavanje sigurnosnih rizika koji u zatvorima nastaju zbog povezivanja zatvorenika osuđenih za organizirani kriminal sa zatvorenicima osuđenima za terorizam. Vijeće naglašava važnost RVSUN-a 2482 (2019), kojim se utvrđuje niz različitih potencijalnih poveznica između organiziranog kriminala i terorizma, kao i odgovarajućih protumjera.

o) Zaštita javnih prostora, kritične infrastrukture i zrakoplovstva od terorističkih prijetnji

29. Terorističkim napadima često se ciljaju javni prostori kao što su škole, hoteli, trgovački centri, kulturna i sportska događanja, područja na kojima se okuplja velik broj ljudi, prometna čvorišta, a posebno mjesta bogoslužja. Vijeće poziva EU da nastavi pomagati partnerskim zemljama u zaštiti takvih mjesta. To, među ostalim, podrazumijeva financiranje projekata i održavanje razmjene najboljih praksi i smjernica, među ostalim olakšavanjem uspostave mreža. Postoji i potreba za podizanjem svijesti građana i građanki EU-a koji putuju u inozemstvo. Vijeće nadalje poziva EU da nastavi podupirati izgradnju kapaciteta u partnerskim zemljama za zaštitu ključnih infrastruktura i otpornost mreža kojima se pružaju ključne usluge u nizu sektora.

p) Izgradnja kapaciteta

30. Vijeće poziva na još snažniju povezanost između ranije navedenih ključnih međusektorskih pitanja i potpore za izgradnju kapaciteta u partnerskim zemljama. Financijska sredstva EU-a za vanjske projekte za suzbijanje terorizma te sprečavanje i suzbijanje nasilnog ekstremizma od 2015. više su se nego utrostručila, a krajem 2019. iznosila su otprilike 465 milijuna eura. Nadalje, redovite procjene učinka važan su alat za usmjeravanje budućeg djelovanja.

Ondje gdje je prisutna, mreža stručnjaka za borbu protiv terorizma i sigurnost upućenih u delegacije EU-a trebala bi imati važnu ulogu u daljnjem razvoju ciljanih aktivnosti izgradnje kapaciteta u koordinaciji s drugim donatorima, kao i u jačanju suradnje s državama članicama EU-a.

Istodobno, EU treba steći širu perspektivu u pogledu sveukupne pomoći koju pruža istim primateljima, među ostalim putem misija i operacija ZSOP-a, koje mogu imati ulogu u sprečavanju nasilnog ekstremizma i radikalizacije, čak i u područjima koja nisu povezana sa sigurnošću, a koja često doprinose rješavanju temeljnih uzroka tih pojava.

Međunarodna suradnja

31. Imajući na umu svoje Zaključke o djelovanju EU-a s ciljem jačanja multilateralizma utemeljenog na pravilima usvojene 17. lipnja 2019., Vijeće ističe potrebu za nastavkom aktivnog promicanja politika i mjera za borbu protiv terorizma koje se temelje na vladavini prava i međunarodnom pravu, osobito međunarodnom pravu o ljudskim pravima, međunarodnom humanitarnom pravu i međunarodnom pravu o izbjeglicama.
32. EU će odlučno nastaviti graditi i jačati svoje strateško partnerstvo s vodećim globalnim akterima u tom području, prvenstveno s Ujedinjenim narodima. Nastavit će suradnju i koordinaciju s brojnim partnerima te međunarodnim i regionalnim organizacijama, inicijativama i drugim multilateralnim platformama, a osobito s ključnim akterima kao što su NATO, kako je dogovoreno u novim zajedničkim prijedlozima za daljnji rad EU-a i NATO-a iz 2017., Vijeće Europe i OESS. EU je ujedno član Globalnog foruma za borbu protiv terorizma i institucija nadahnutih njime (Globalni fond za uključenost i otpornost zajednice, centar Hedayah i Međunarodni institut za pravosuđe i vladavinu prava), te globalne koalicije za borbu protiv Daiša i njezinih radnih skupina. EU će održavati i pojačati suradnju s oba ta subjekta.
- Kao zajednica naroda utemeljena na pravilima EU bi trebao nastojati ojačati partnerstva sa zemljama istomišljenicama i, prema potrebi i uz dužno poštovanje institucijskog okvira EU-a, istražiti mogućnosti za stvaranje novih partnerstava.
33. Taj multilateralni, bilateralni i regionalni rad trebao bi doprinijeti olakšavanju zajedničke informiranosti o stanju, operativne suradnje i koordinacije donatora među državama članicama i sa širokim rasponom aktera izvan EU-a. S obzirom na daljnje jačanje informiranja, suradnje i koordinacije s ključnim strateškim partnerima EU-a, Vijeće također primjećuje važnost nastavka rada na suradnji s drugim relevantnim globalnim i regionalnim akterima, prema potrebi, radi ostvarenja strateških interesa EU-a.

Provedba zaključaka Vijeća i daljnji koraci

34. Vijeće ističe potrebu za kontinuiranim jačanjem vanjske strukture i djelovanja EU-a za borbu protiv terorizma u skladu s ranije navedenim prioritetima, oslanjajući se na sva dostupna sredstva u institucijama, službama te u područjima unutarnje i vanjske politike radi postizanja maksimalne sinergije.
35. Vijeće poziva relevantna tijela EU-a da nastave jačati sinergiju i poboljšavati koordinaciju između unutarnjih i vanjskih dimenzija borbe protiv terorizma te između institucija EU-a i država članica, kao i da osiguraju prioritetne ciljeve pri provedbi relevantnih zaključaka Vijeća. Vijeće sa zanimanjem iščekuje predstojeću strategiju za sigurnosnu uniju i izradu programa u okviru idućeg višegodišnjeg financijskog okvira (2021. – 2027.).
36. Vijeće smatra da je potrebno periodično preispitivati svoje strateško usmjerenje u pogledu vanjskih aspekata djelovanja EU-a u borbi protiv terorizma. To bi se trebalo temeljiti na rezultatima postignutima u provedbi ovih zaključaka i na procjenama novih prijetnji od terorizma i radikalizacije koja dovodi do nasilnog ekstremizma i terorizma.
